

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO
W ROKU 1973

*Compte-rendu des travaux de la Société Géologique de Pologne
en 1973*

Ogólny stan liczbowy członków Towarzystwa: 1445 osób.

Członkowie honorowi: 19

a) krajowi:

prof. dr Franciszek Bieda

prof. dr Roman Kozłowski, członek rzecz. PAN

prof. dr Marian Książkiewicz, członek rzecz. PAN

prof. dr Edward Passendorfer, członek koresp. PAN

prof. dr Zdzisław Pazdro

prof. dr Henryk Teisseyre, członek rzecz. PAN

b) zagraniczni:

prof. dr Dimitrij Andrusov, akademik (Czechosłowacja)

prof. dr Ekim Bončev, akademik (Bułgaria)

prof. dr Michel Durand-Delga (Francja)

prof. dr Miltiade Filipescu, akademik (Rumunia)

prof. dr Aarne Laitakari (Finlandia)

prof. dr Georghe Murgeanu, akademik (Rumunia)

prof. dr Dimitrij W. Naliwkin, akademik (ZSRR)

prof. dr Ragnar Sandegren (Szwecja)

prof. dr Erik Anson Stensjö (Szwecja)

prof. dr Josef Svoboda (Czechosłowacja)

prof. dr E. K. Walton (Wielka Brytania)

prof. dr Nikołaj B. Wassojewicz (ZSRR)

prof. dr Oleg S. Wiałow, członek Akademii Nauk USRR (ZSRR)

Członkowie nadzwyczajni: 20

Członkowie zwyczajni: 1372, w tym osób prawnych: 54

A. SPRAWY ORGANIZACYJNE

W roku 1973 Zarząd Główny obradował dwukrotnie na posiedzeniach plenarnych i dwa razy w gronie Prezydium. Przedmiotem obrad były sprawy organizacyjne, wydawnicze, gospodarka finansowa Towarzystwa, przygotowanie zjazdów naukowych i sprawy bieżące.

Walny Zjazd Delegatów, który zwołano 9 września 1974 w Augustowie, zaaprobował działalność Zarządu Głównego i powierzył mu kierownictwo na następną kadencję 1973—1975 bez zmian personalnych.

W skład Zarządu Głównego wchodzi:

Przewodniczący — prof. dr Kazimierz Maślankiewicz

Wiceprzewodniczący — prof. dr Edward Rühle

Wiceprzewodniczący — doc. dr hab. inż. Zbigniew Wilk

Sekretarz — doc. dr hab. inż. Rafał Unrug

Zastępca sekretarza — dr inż. Andrzej Paulo

Skarbnik — doc. dr hab. Andrzej Ślaczka

Zastępca skarbnika — doc. dr hab. Ryszard Gradziński

Członkowie:

— dr Jan Czermiński

— dr inż. Zdzisław Dembowski

— prof. dr inż. Jerzy Kowalczyk

— prof. dr Marian Książkiewicz

— prof. dr inż. Roman Ney

— prof. dr Zdzisław Pazdro

— prof. dr Władysław Pożaryski

— dr Irena Wojciechowska

W skład Głównej Komisji Rewizyjnej wchodzi:

Przewodniczący — prof. dr Antoni Kleczkowski

Członkowie:

— doc. dr inż. Kazimierz Bogacz

— prof. dr Witold C. Kowalski

Zastępcy:

— doc. dr hab. inż. Czesław Harańczyk

— doc. dr hab. Tomasz Jerzykiewicz

W skład Sądu Koleżeńskiego wchodzi: prof. dr Antoni Gaweł

prof. dr Antoni Łaszkiewicz

prof. dr Henryk Teisseyre

Walny Zjazd Delegatów uchwalił zmianę tytułu Rocznika PTG.

Poczyniono przygotowania do 46 Zjazdu Naukowego Towarzystwa, który w 1974 r. odbędzie się w Opolu. Komitetowi Organizacyjnemu zjazdu przewodniczy prof. dr Antoni Kleczkowski.

Komisja nagrody naukowej im. Ludwika Zejsznera przyznała nagrodę za rok 1972 drowi Henrykowi Niedzielskiemu za pracę pt.: Hydrochemizm strefy hipergenicznej na Wyżynie Miechowskiej, opublikowaną w tomie 42 Rocznika PTG.

Z inicjatywy Fundatorki i na wniosek Komisji nagrody im. Henryka Świdzińskiego, podyktowany zaistniałymi trudnościami w jej przyznawaniu, Zarząd Główny dokonał korekty regulaminu nagrody. Zakres problematyki wyróżnianych prac poszerzono o region świętokrzyski, do składu Komisji nagrody dokooptowano przedstawiciela Oddziału Świętokrzyskiego — doc. dra Czesława Żakę, a termin przyznawania nagrody zmieniono na rocznicę śmierci H. Świdzińskiego — 23 czerwca.

Komisja stypendium im. Krzysztofa Beresa przyznała dwa stypendia na rok 1974 — mgrowi Ryszardowi Marciniowskiemu i mgrowi Jerzemu Trammerowi.

W roku minionym Polskie Towarzystwo Geologiczne poniosło szereg bolesnych strat długoletnich i zasłużonych członków:

- mgr Zbigniew Głowacki, członek Oddziału Wrocławskiego zmarł 31 grudnia 1972
- prof. dr Jan Dylak, członek Oddziału Krakowskiego zmarł 7 czerwca 1973
- doc. dr hab. Juliusz Serkies, członek Oddziału Wrocławskiego zmarł tragicznie 23 czerwca 1973
- dr Zdzisław Śliwa, członek Oddziału Wrocławskiego zmarł 10 grudnia 1973
- prof. dr Antonina Halicka, wielce zasłużony dla Towarzystwa członek Oddziału Warszawskiego zmarła 30 grudnia 1973.

Stan liczbowy Towarzystwa uległ zwiększeniu w stosunku do roku 1972. Przybyło 95, ubyło 46 członków (zmarło 5, skreślono ze względu na zaległe składki 41).

B. DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁÓW I KÓŁ TERENOWYCH

ODDZIAŁ GDAŃSKI

Walne Zebranie w dniu 6 XII 1973 wybrało nowe władze Oddziału w osobach: doc. dr hab. B. Kozerski — przewodniczący i mgr R. Kotliński — sekretarz. Zorganizowano 6 posiedzeń naukowych poświęconych geologii morza i hydrogeologii północnej Polski. Oddział liczy 74 członków, w tym 4 członków prawnych.

ODDZIAŁ GÓRNOŚLĄSKI

W 1973 roku odbyły się 4 posiedzenia naukowe na różne tematy oraz kilkudniowa wycieczka geologiczna do NRD w góry Harzu. Oddział Górnośląski zrzesza 129 członków, w tym 7 członków prawnych.

ODDZIAŁ KRAKOWSKI

Działalność naukowa Oddziału polegała na organizowaniu posiedzeń i sympozjów naukowych o różnorodnej tematyce, częściowo we współpracy z Instytutem Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce, Polskim Towarzystwem Mineralogicznym, Sekcją Genezy Złóż Rud PTG i Zespołem Historii Nauk Geologicznych PAN. Na 18 zebraniach tego rodzaju wygłoszono 33 referaty przy licznych niejednokrotnie audytorium. Dwie konferencje połączone z obserwacjami odsłoneń.

Oddział Krakowski liczy 363 członków, w tym 18 prawnych.

ODDZIAŁ POZNAŃSKI

Na wniosek Walnego Zjazdu Delegatów w Augustowie Zarząd Główny przekształcił Koło Poznańskie w Oddział PTG. W roku 1973 odbyło się 7 posiedzeń naukowych poświęconych w przewadze tematyce hydrogeologicznej. Oddział zrzesza 40 członków.

ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI

Oddział zorganizował 5 posiedzeń naukowych poświęconych ważnym lokalnym zagadnieniom hydrogeologicznym i geologii czwartorzędu. Wzrosła ilość członków do 31 osób.

ODDZIAŁ ŚWIĘTOKRZYSKI

W roku 1973 odbyło się 5 posiedzeń naukowych, 1 konferencja terenowa i wycieczka naukowo-szkoleniowa. W Oddziale zrzeszonych jest 79 członków, w tym 4 prawnych.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Nowe władze Oddziału, wybrane na Walnym Zebraniu w dniu 16 V 1973 reprezentują: doc. dr hab. P. Roniewicz — przewodniczący i doc. dr hab. J. Dowgiałło — sekretarz. Zorganizowano 12 posiedzeń naukowych o różnej tematyce i współdziałano w przeprowadzeniu 3 innych konferencji bądź seminariów z Sekcjami PTG: Hydrogeologiczną, Sedymentologiczną i Stratygraficzną. Rozszerzono działalność popularyzatorską na łamach czasopism. Zwiększyła się ilość członków do 375, w tym 11 prawnych.

ODDZIAŁ WROCŁAWSKI

Walne Zebranie w dniu 15 XI 1973 wybrało nowy Zarząd, któremu nadal przewodniczy prof. dr H. Teisseyre, a funkcję sekretarza pełni doc. dr hab. J. Kłapciński. Oddział przygotował 15 posiedzeń

naukowych o szerokim zakresie tematyki, podjął się organizacji XLVII Zjazdu PTG w Sudetach Środkowych i rozpoczął odpowiednie prace wstępne. Aktualna ilość członków: 161 osób, w tym 6 prawnych.

ODDZIAŁ ZIEMI RZESZOWSKIEJ

Zorganizowano 4 posiedzenia naukowe poświęcone budowie Karpat i złożom ropy i gazu. Oddział Ziemi Rzeszowskiej liczy 47 członków, w tym 1 osoba prawna.

KOŁO LUBELSKIE

Nowy Zarząd Koła, wybrany przez Walne Zebranie w dniu 18 XII 1973 reprezentują: przewodniczący doc. dr hab. J. M o r a w s k i i sekretarz mgr Z. G a r d z i e l. W poprzednim okresie odbyły się 4 posiedzenia naukowe o różnej tematyce i projekcja filmów geologicznych. Kontynuowano współpracę z Polskim Towarzystwem Geograficznym. Koło zrzesza 31 członków.

KOŁO ZIEMI LUBUSKIEJ

Walne Zebranie w dniu 4 maja 1973 dokonało wyboru nowych władz Koła w osobach: przewodniczący mgr T. D z i o b a i sekretarz mgr H. P i c e l u k. Zorganizowano 7 posiedzeń naukowych o szerokim wachlarzu tematyki oraz 4 wycieczki geologiczne, w tym jedną wielodniową do Turynii (NRD). W szkołach średnich Zielonej Góry członkowie Koła wygłosili 10 prelekcji popularyzujących zawód geologa. Uzupełniono zbiory geologiczne szkół i przyszłego muzeum. W tych przedsięwzięciach współpracowano z Przedsiębiorstwem Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze, Akademią Górniczą we Freibergu, Sekcją Geologiczno-Górniczą NOT i Lubuskim Towarzystwem Naukowym.

W kole zrzeszonych jest 50 członków, w tym 1 prawny.

C. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI SPECJALISTYCZNYCH

SEKCJA GENEZY ZŁOŻ RUD

Na Walnym Zebraniu w dniu 19 III 1973 dokonano wyboru Komitetu Sekcji. Przewodniczącym jest nadal doc. dr hab. inż. Cz. H a r a ń c z y k, sekretarzem dr inż. M. N i e ć. Sekcja była organizatorem sesji naukowej poświęconej pracom Kongresu Geologicznego w Kanadzie i wybranym złożom rud USA i Boliwii oraz współorganizatorem sympozjum „Tektonika kier litosfery”.

SEKCJA GEOFIZYKI

Komitet Sekcji poczynił przygotowania organizacyjne do międzynarodowej konferencji geofizyków w Toruniu w roku 1974 oraz do planowanego na lata następne zjazdu „The European Association of Exploration Geophysicists” w Krakowie.

SEKCJA HYDROGEOLOGICZNA

Sekcja zorganizowała wspólnie z Instytutem Geologicznym dwudniowe seminarium naukowe w Zamościu na temat hydrogeologii wód szczelinowych oraz specjalne posiedzenie w ramach 45 Zjazdu PTG w Augustowie. Szereg odczytów o treści hydrogeologicznej, zgłoszonych przez Sekcję, miało miejsce w Oddziale Warszawskim PTG i kilku innych.

SEKCJA SEDYMENTOLOGICZNA

W roku 1973 Sekcja zorganizowała jedną terenową konferencję w Niechorzu, poświęconą problemom sedimentacji glin morenowych oraz osadom plażowym.

SEKCJA STRATYGRAFICZNA

Sekcja przygotowała sympozjum na temat stratygrafii, paleogeografii i paleontologii pogranicza jury i kredy w Polsce, które odbyło się na kilka miesięcy przed międzynarodowym kolokwium na podobny temat.

D. ZJAZD NAUKOWY I OGÓLNY BILANS DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

Doroczny, 45 Zjazd naukowy Polskiego Towarzystwa Geologicznego, poświęcony zagadnieniom surowcowym regionu agustowsko-suwalskiego i ochronie jego naturalnego środowiska, odbył się w dniach 9—11 IX 1973 w Augustowie. Komitetowi Organizacyjnemu Zjazdu przewodniczył prof. dr Jerzy Z n o s k o. Zjazdowi towarzyszyła atmosfera zainteresowania i życzliwości, do której stworzenia w dużej mierze przyczyniły się władze miejscowe i całe społeczeństwo miasta Augustowa.

Na program Zjazdu złożyły się sesja naukowa z referatami oraz terenowe konferencje naukowe. W Zjeździe uczestniczyło 229 osób. Nakładem Instytutu Geologicznego wydany został przewodnik zjazdowy o objętości 13 arkuszy.

W roku 1973 w Oddziałach, Kołach i Sekcjach specjalistycznych Towarzystwa odbyło się 85 posiedzeń naukowych, na których wygłoszono i przedyskutowano 87 referatów. Pozytywnym zjawiskiem jest kontynuowanie sympozjów, seminariów i kolokwii tematycznych; przygotowano ich 9 z 47 referatami. Te ostatnie formy działalności cieszyły się najwię-

kszym zainteresowaniem. Dzięki inicjatywom placówek terenowych i sekcji specjalistycznych wzrosła ilość konferencji terenowych i wycieczek szkoleniowych do 11, w tym 2 zagranicznych.

E. POPULARYZACJA WIEDZY

Zadanie popularyzacji wiedzy i nauk geologicznych było realizowane w Towarzystwie poprzez placówki terenowe. Otwarty charakter posiedzeń naukowych i konferencji terenowych, bezpłatny wstęp na odczyty sprzyjały udziałowi osób nie zrzeszonych w PTG, m. in. licznych studentów i młodzieży licealnej. W Zielonej Górze członkowie Towarzystwa wygłosili 10 prelekcji geologicznych dla uczniów szkół średnich. W kilku oddziałach i kołach gromadzono okazy minerałów i skał jako pomoc dydaktyczną dla szkół.

F. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W roku 1973 ukazał się zeszyt 1 tomu 43 Rocznika PTG. Opóźnienie pozostałych zeszytów tomu 43 wynikało z winy drukarni. Uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów Rocznik PTG zmieni tytuł na: *Annales Societatis Geologae Polonorum*, zachowując w podtytule dotychczasową nazwę.

Powołany został nowy Komitet Redakcyjny Rocznika PTG, obowiązki przewodniczącego przyjął prof. dr Stanisław D ż u ł y ń s k i.

G. BIBLIOTEKA

W roku 1973 nastąpił dalszy poważny wzrost księgozbioru do stanu:
12 578 czasopism (przybyło 742)
5 443 wydawnictw zwartych (przybyło 208)
1 970 arkuszy map (przybyło 22)
40 atlasów (bez zmian)

W ramach wymiany wysłano 837 zeszytów Rocznika PTG otrzymując w zamian 2260 zeszytów czasopism. Łączna wartość wydawnictw otrzymanych drogą wymiany wyniosła 83 834 zł, wartość wydawnictw zakupionych — 18 376 zł. Wymiana prowadzona była z 396 instytucjami z 64 państw oraz 16 instytucjami krajowymi.

Z biblioteki korzystało 385 osób, wypożyczono 2189 tomów.

H. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Polskie Towarzystwo Geologiczne rozwijało nadal współpracę z wieloma instytucjami naukowymi i przedsiębiorstwami przemysłowymi w przygotowaniu i sprawnym przeprowadzeniu sympozjów naukowych

i konferencji terenowych, a także w działalności popularyzatorskiej i wydawniczej. W pierwszym rzędzie należy tu wymienić: Instytut Geologiczny, Przedsiębiorstwo Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Polskie Towarzystwo Mineralogiczne i Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

I. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Współpraca międzynarodowa przejawiała się w wymianie wydawnictw, wzajemnej informacji o zjazdach i konferencjach naukowych, wygłaszaniu odczytów przez prelegentów zagranicznych podczas ich pobytu w Polsce oraz w opiece naukowej geologów zagranicznych nad wycieczkami oddziałów PTG za granicę. Dwóch prelegentów wygłosiło swoje referaty w Oddziale Krakowskim PTG, jeden w Oddziale Warszawskim i jeden w Oddziale Wrocławskim. Przewodnikiem wycieczki geologicznej Oddziału Górnośląskiego w góry Harz był dr H. L u t z e n s z Centralnego Instytutu Geologicznego w Berlinie, przewodnikami wycieczki Koła Ziemi Lubuskiej do Turynii: prof. H. M i l i t z e r i współpracownicy z Akademii Górniczej we Freibergu.

Prof. dr A. K l e c z k o w s k i reprezentował PTG na zjeździe Towarzystwa Naukowego NRD, zgłaszając przy tym konkretne propozycje zacieśnienia współpracy, które zostały przyjęte.

Niektóre sekcje specjalistyczne Towarzystwa rozpoczęły przygotowania do organizacji na terenie Polski międzynarodowych konferencji naukowych.

A. Paulo

W Y K A Z

ZEBRAŃ I WYCIECZEK NAUKOWYCH, KTÓRE ODBYŁY SIĘ W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM 1973 R.

Oddział Gdański

1. 6 III 1973 — mgr inż. F. B. P i e c z k a: „Badania geologiczne dna Bałtyku w Finlandii”.
2. 24 V 1973 — prof. dr A. K l e c z k o w s k i: „Główne czynniki zagrożenia wód podziemnych w Polsce”.
3. 14 VI 1973 — doc. dr hab. J. D o w g i a ł ł o: „Geneza zasolenia wód Polski Północnej w świetle badań izotopowych”.
4. 30 X 1973 — prof. dr H. C z e c z o t t: „O powstaniu bursztynu jako minerału”.

5. 27 XI 1973 — mgr R. K o t l i ń s k i, mgr W. K r o c z k a: „Aktualny stan udokumentowania morskich złóż kruszywa naturalnego w rejonie Ławicy Słupskiej i dalsze perspektywy poszukiwań w rejonie południowego Bałtyku”.

6. 18 XII 1973 — mgr S. M u s i e l a k: „Geologia wybrzeży Morza Czarnego i Morza Kaspijskiego”. (Odczyt ilustrowany przezręczami.)

Oddział Górnośląski

1. 14 III 1973 — mgr inż. A. M u s i a ł: „Polskie prace geologiczne w Peru”.

2. 4 V 1973 — prof. dr J. O b e r c: „Rozwój i budowa Paleozoidów południowo-zachodniej Polski”.

3. 23 V 1973 — dr inż. S. P r z e n i o s ł o: „Złóża rud i metody poszukiwań w Gabonie” (Afryka).

4. 10 XII 1973 — dr L. C h o d y n i e c k a: „Karbońskie sferosyderyty ilaste Górnośląskiego Zagłębia Węglowego”.

Oddział Krakowski

1. 15 I 1973 — doc. dr hab. inż. R. U n r u g: „Modele termodynamiczne otwartych ewaporatowych basenów sedymentacyjnych”.

2. 22 I 1973 — prof. dr J. G ł o g o c z o w s k i: „Geochemia izotopowa w zastosowaniu do wyjaśnienia genezy i migracji gazów”.

3. 19 II 1973 — mgr inż. A. K o b l a ń s k i: „Tektonika Monokliny Przedsudeckiej w interpretacji anomalii magnetycznych”.

4. 26 II 1973 — Posiedzenie naukowe poświęcone 10-leciu śmierci Prof. Stanisława Małkowskiego, zorganizowane wspólnie z Polskim Towarzystwem Mineralogicznym i Zespołem Historii Nauk Geologicznych PAN.

— prof. dr W. N a r ę b s k i: „Zagajenie i krótkie omówienie działalności Prof. S. Małkowskiego w zakresie nauk mineralogiczno-petrograficznych”.

— prof. dr A. G a w e ł: „Nowoczesne poglądy w pracach petrograficznych S. Małkowskiego”.

— dr S. C z a r n i e c k i: „Działalność Prof. S. Małkowskiego na polu organizacji badań nad historią nauk geologicznych”.

5. 5 III 1973 — doc. dr hab. S. W. A l e x a n d r o w i c z, inż. L. S z o s t e k: „Rozwój transgresji triasowej w północno-wschodnim obrzeżeniu Zagłębia Górnośląskiego”.

6. 12 III 1973 — dr inż. A. K u b i c z: „Wykształcenie litologiczne dolnego wapienia muszlowego na Śląsku Opolskim”.

7. 26 III 1973 — doc. dr J. G i e r w i e l a n i e c: „Problemy hydrogeologiczne Niecki Grodzieckiej (Sudety)”.

8. 2 IV 1973 — dr D. P o p r a w a: „Wody mineralne łuski Bystrego w Bieszczadach”.

9. 9 IV 1973 — dr inż. S. M u l a r z: „Zastosowanie metod fotogrametrii i fotointerpretacji do badań procesów osuwiskowych na zwałach kopalń odkrywkowych”.

10. 7 V 1973 — prof. dr W. N a r ę b s k i: „O przejawach wulkanizmu podmorskiego w północnych Włoszech”.

11. 19 V 1973 — Konferencja naukowa poświęcona problematyce neogenu Kotliny Nowotarskiej i Pienin połączona ze zwiedzaniem odsłoneń.

— prof. dr K. B i r k e n m a j e r: „Wybrane problemy neogenu Kotliny Nowotarskiej i Pienin”.

— dr J. O s z a s t: „Pliocenńska flora Domańskiego Wierchu”.

— doc. dr hab. L. S t u c h l i k: „Profil Czarnego Dunajca i Koniówki w świetle badań palynologicznych”.

— prof. dr K. B i r k e n m a j e r, doc. dr hab. L. S t u c h l i k: „Osady starsze od pokrywy fluwioglacjalnej zlodowacenia krakowskiego w kamieniołomie w Szaflarach w świetle badań geologicznych i paleobotanicznych”.

— dr J. O s z a s t: „Wyniki badań paleobotanicznych łąk neogeńskich z Krościenka i Mizernej”.

12. 21 V 1973 — dr P. H r a d e c k i j (ČSRS), dr inż. A. P a u l o: „Wstępne wyniki badań geologicznych wulkanu Cotopaxi w Ekwadorze”.

13. 28 V 1973 — dr inż. T. G r a b o w s k a: „Wgłębna budowa geologiczna Rowu Lubelskiego w świetle badań geofizycznych”.

14. 15 X 1973 — dr M. G. L e o n o w (ZSRR): „Dziki flisz górnego eocenu alpejskiej strefy fałdowej”.

15. 5 XI 1973 — dr inż. M. N i e ć: „Zastosowanie analizy trendów do badania złóż siarki”.

16. 17 XI 1973 — Kolokwium poświęcone geologii okolic Wieliczki zorganizowane wspólnie z Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce:

— dr inż. E. J a w o r: „Nowy stan rozpoznania budowy geologicznej na obszarze na południe od Krakowa”.

— doc. dr J. B u r t a n: „O nasunięciu fliszu karpackiego na miocen solonośny w okolicy Wieliczki”.

— prof. dr J. P o b o r s k i: „Nowszy obraz złóż ewaporacyjnych w okolicy Wieliczki”.

— dr inż. A. G a r l i c k i: „Nowsze metody badań nad złożami solnymi”.

— mgr inż. J. W i e w i ó r k a: „Postępy w badaniach nad stratygrafią serii solnej w okolicy Wieliczki”.

— mgr inż. R. T a r c z y ń s k i: „Perspektywy przemysłowego wykorzystania złóż ewaporacyjnych na Podkarpaciu Wieliczka — Bochnia”.

17. 17 XII 1973 — Sympozjum: „Tektonika kier litosfery” (zagadnienia strukturalne, sedymentologiczne i metalogeniczne) zorganizowane

wspólnie z Instytutem Nauk Geologicznych UJ i Sekcją Genezy Złóż Rud PTG:

- prof. dr M. Książkiewicz: „Rozwój teorii mobilizmu”.
  - doc. dr hab. J. Kutek: „Koncepcja tektoniki kier, a rozwój terytorium pozakarpackiego Polski”.
  - dr J. Głazek: „Powaryscyjski rozwój paleogeograficzny terytorium Polski w świetle teorii tektoniki kier”.
  - prof. dr W. Narębski: „Magnetyzm Apeninów w świetle hipotezy migracji kier litosfery we wschodniej części Morza Śródziemnego”.
  - doc. dr hab. C. Harańczyk: „Metalogenia kier Europy”.
18. 18 XII 1973 — prof. dr A. Martinsson (Szwecja): „Trans-Baltic Cooperation within the International Geological Correlation Programme”.

Oddział Poznański

1. 16 I 1973 — mgr S. Dąbrowski, mgr J. Przybyłek: „Problemy zaopatrzenia miasta Poznania w wodę z zasobów podziemnych”.
2. 13 II 1973 — prof. dr M. Różkowska: „Famen w Polsce”.
3. 27 II 1973 — doc. dr hab. T. Błaszczak: „Problematyka badań hydrogeologicznych we Francji”.
4. 13 III 1973 — doc. dr hab. W. Stankowski: „Plejstocen prowincji Ontario w Kanadzie”.
5. 10 IV 1973 — mgr B. Sacha: „Zakres działalności i problematyki badawczej Przedsiębiorstwa Hydrogeologicznego w Poznaniu”.
6. 22 VI 1973 — doc. dr hab. W. Grocholski: „100-lecie solnictwa w Polsce Północnej”.
7. 15 XI 1973 — doc. dr hab. J. Fedorowski: „Wrażenia z podróży po USA i Kanadzie”.

Oddział Szczeciński

1. 29 I 1973 — mgr inż. J. Kluczyk: „Filtry studienne w warunkach hydrogeologicznych woj. szczecińskiego — stosowanie i renowacja”.
2. 12 III 1973 — mgr J. Ziembakowski: „Geologia w procesie inwestycyjnym”.
3. 4 V 1973 — dr K. Kopczyńska-Lamparska: „Problematyka geologiczna klifu okolic Rewala”.
4. 13 X 1973 — mgr E. Koziół: „Zasolenie wód podziemnych w rejonie ZPCH Police”.
5. 10 XII 1973 — dr R. Racinowski: „Litologia osadów plejstocenijskich «wielkiego» Szczecina”.

Oddział Świętokrzyski

1. 16 I 1973 — inż. W. Skórski: „Działalność Przedsiębiorstwa Geologicznego w Kielcach”.

2. 6 III 1973 — doc. dr C. Żak, mgr S. Baran: „Plan działalności geologicznej Oddziału Świętokrzyskiego Instytutu Geologicznego oraz Wydziału Geologii Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach w 1973 r.”

3. 17 IV 1973 — mgr inż. W. Nicpón: „Poszukiwanie złóż rud cynku i ołowiu w rejonie Guerruna (Atlas Niski — Algieria)”.

4. 5 VI 1973 — dr Z. Kowalczewski: „Dryft kontynentalny w świetle badań współczesnej tektoniki”.

5. 13 XI 1973 — doc. dr J. Mityk: „Afganistan kraj kontrastów” (odczyt ilustrowany przezręczami).

Oddział Warszawski

1. 10 I 1973 — prof. dr A. Kleczkowski: „O ochronie i zagrożeniu wód podziemnych w Polsce”.

2. 24 I 1973 — dr hab. J. Burchart: „Nowa metoda geochronologii i nowe daty z historii Tatr”.

3. 21 II 1973 — mgr H. Kurbiel, mgr K. Mizeracka: „Własności magnetyczne a skład mineralny niektórych skał suwalskiego masywu anortozytowego” (odczyt zgłoszony przez Sekcję Geofizyki PTG).

4. 21 III 1973 — dr M. Sachanbiński: „Geologia i surowce mineralne Uralu południowego”.

5. 4 IV 1973 — prof. dr W. M. Szestakow (ZSRR): „Nowe kierunki w badaniach parametrów geofiltracji” (odczyt zgłoszony przez Sekcję Hydrogeologii PTG, wygłoszony został w języku rosyjskim).

6. 11 IV 1973 — dr H. Ruszczyńska-Szenajch: „Procesy sedymentacyjne w strefie kontaktu gliny zwałowej z podłożem, a powstawanie kier lodowcowych”. (Odczyt zgłoszony przez Sekcję Sedymentologiczną PTG.)

7. 8 V 1973 — prof. dr W. Pożaryski: „Aulakogen środkowopolski”.

8. 16 V 1973 — dr P. Karnkowski: „Z geologii Peru”.

9. 7 XI 1973 — mgr Z. Korab: „Problematyka poszukiwań naftowych w Algierii”.

10. 21 XI 1973 — dr A. Pszczółkowski: „Budowa geologiczna zachodniej części Kuby w świetle najnowszych badań”.

11. 5 XII 1973 — dr K. Nawara: „Skały i minerały Księżyca”.

12. 19 XII 1973 — doc. dr hab. E. Rutkowski: „Geologia i surowce mineralne zachodniego skłonu tarczy liberyjskiej”.

Oddział Wrocławski

1. 11 I 1973 — inż. W. K i c m a n: „Wody złożowe wapienia podstawowego i czerwonego spągowca złoża gazu ziemnego Uciechowa-Bogdaja”.
2. 18 I 1973 — doc. dr J. G i e r w i e l a n i e c: „Charakterystyka hydrogeologiczna północno-wschodniej części Niecki Bolesławieckiej”.
3. 2 II 1973 — dr W. S u b o t o w i c z: „Dynamika brzegów klifowych”.
4. 8 III 1973 — dr B. B e r e ś, mgr A. K o n d r a t o w i c z: „Geologiczne prace poszukiwawcze w północnej Libii”.
5. 15 III 1973 — doc. dr hab. inż. S. D m i t r u k: „Geologia — mechanika — reologia”.
6. 26 III 1973 — prof. dr E. K o n s t a n t y n o w i c z: „Surowce mineralne Boliwii na tle budowy geologicznej”.
7. 30 III 1973 — dr P. K a r n k o w s k i: „Wyniki prac geologiczno-poszukiwawczych na niżu Polskim”.
8. 5 IV 1973 — mgr M. J ę c z m y k: „Poszukiwanie pierwiastków rzadkich metodą szlichową we Francji”.
9. 12 IV 1973 — prof. dr J. O b e r c: „Z zagadnień geologii masywu czeskiego”.
10. 26 IV 1973 — dr I. W o j c i e c h o w s k a: „Stanowisko tektoniczne intruzji Kłodzko-Złotostockiej”.
11. 15 XI 1973 — dr T. B i r e c k i: „Warunki geologiczne występowania złóż gazu ziemnego na Morzu Północnym”.
12. 29 XI 1973 — doc. dr H. D z i e d z i c, mgr inż. B. C h o w a n i e c: „Przejawy polimetalicznej mineralizacji siarczkowej w łupkach metamorficznych na bloku przedsudeckim”.
13. 6 XII 1973 — dr S. R u d o w s k i: „Dynamika i sedymentacja barier na przykładzie form południowego Bałtyku”.
14. 13 XII 1973 — mgr inż. W. M o s k a l: „Zagadnienie migracji i akumulacji złóż bituminów w północno-zachodniej Polsce”.
15. 19 XII 1973 — prof. A. M a r t i n s s o n (Szwecja): „Trans-baltic cooperation within the international geological correlation programme”.

Oddział Ziemi Rzeszowskiej

1. 18 IV 1973 — dr S. S a m o j l u k: „Tektonika i ropo-gazoność strefy borysławsko-pokuckiej w ZSRR i prognozy prześledzenia tej strefy we wschodniej części Karpat polskich”.
2. 7 V 1973 — prof. dr S. W d o w i a r z: „Perspektywy występowania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na tle wglębnej budowy geologicznej polskich Karpat”.
3. 8 VI 1973 — mgr inż. B. C i s e k: „Budowa geologiczna Karpat ru-

muńskich i analogie do obszaru Polski oraz związane z tym problemy poszukiwania złóż ropy i gazu”.

4. 19 XII 1973 — mgr inż. J. Czarnicki: „X Kongres Asocjacji Karpacko-Bałkańskiej w Bratysławie”.

Koło Lubelskie

1. 13 III 1973 — mgr S. Przemyski: „Zastosowanie metody Theisa do obliczeń hydrogeologicznych w warunkach kredy lubelskiej”.

2. 10 V 1973 — prof. dr K. Pożaryska: „Nowa teoria budowy litosfery — teoria wielkich płyt”. (Odczyt został zorganizowany wspólnie z Polskim Towarzystwem Geograficznym.)

3. 27 XI 1973 — mgr M. Kuśmierz: „Charakterystyka inżyniersko-geologiczna źródłowego odcinka Plewki”.

4. 11 XII 1973 — mgr Z. Gardziel: „Przebieg niektórych zjawisk i procesów geologicznych” — (projekcja filmów).

5. 18 XII 1973 — dr K. Pękala: „Procesy mrozowe na Spitsbergenie”.

Koło Ziemi Lubuskiej

1. 2 III 1973 — dr B. Bereś: „Z badań geologicznych wykonanych przez ekspedycję polską w Libii”.

2. 9 III 1973 — mgr inż. W. Moskał, mgr inż. A. Halama: „Oleofilność dolomitu głównego w zachodniej Polsce”.

3. 30 III 1973 — mgr J. Kuchciński: „Budowa geologiczna synklinorium pomorskiego”.

4. 4 V 1973 — doc. dr hab. W. Stankowski: „Wpływ wielkich mas litosfery na ukształtowanie powierzchni Ziemi” (odczyt ilustrowany przezręczami wykonanymi przez sztuczne satelity Ziemi).

5. 8 VI 1973 — doc. dr hab. W. Grocholski: „Przewrót w pogładach tektonicznych”.

6. 26 IX 1973 — dr P. Karnkowski: „Główne kierunki poszukiwań naftowych w Polsce”.

7. 7 XII 1973 — doc. dr hab. J. Fedorowski: „Wrażenia z wędrówek geologicznych po USA i Kanadzie” (odczyt bogato ilustrowany przezręczami).

Sekcja Genezy Złóż Rud

1. 19 III 1973 — Sesja naukowa poświęcona pracom kongresu geologicznego z referatami:

— prof. dr E. Konstantynowicz: „XXIV Międzynarodowy Kongres Geologiczny w Kanadzie”.

- prof. dr E. K o n s t a n t y n o w i c z: „Złoża mineralne Boliwii na tle budowy geologicznej kraju”.
- prof. dr S. D ż u ł y ń s k i: „Uwagi o genezie amerykańskich złóż Zn-Pb typu Mississippi Valley”.

Sekcja Hydrogeologiczna

1. 20—21 III 1973 — prof. dr W. M. S z e s t a k o w (ZSRR): „Metody modelowania filtracji wód podziemnych”. (Posiedzenie zorganizowane wspólnie z Instytutem Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej Uniwersytetu Warszawskiego.)

2. 22, 23—24 III 1973 — prof. dr W. M. S z e s t a k o w (ZSRR): „Podstawy teorii migracji soli i ciepła w wodach podziemnych i jej zastosowanie do badania zanieczyszczenia wód podziemnych”. (Posiedzenie zostało zorganizowane wspólnie z Instytutem Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej UW.)

3. 18—19 V 1973 — Seminarium naukowe (dwudniowe, w Zamościu) na temat: „Hydrogeologia wód szczelinowych” z referatami:

- doc. dr hab. T. M a c i o s z c z y k: „Współczesne poglądy na temat reżimów filtracji w świetle badań eksperymentalnych”.
- doc. dr J. M a l i n o w s k i: „Reżim źródeł szczelinowych na obszarze Roztocza Zachodniego”.
- doc. dr hab. S. K r a j e w s k i: „Kryteria doboru parametrów hydrogeologicznych do optymalnej lokalizacji ujęć wód podziemnych w utworach szczelinowatych kredy lubelskiej”.
- doc. dr hab. T. M a c i o s z c z y k: „Aktualne problemy badawcze wód podziemnych występujących w utworach szczelinowych”.
- mgr S. T u r e k: „Problemy oceny charakteru dopływu wód do studzien w skałach szczelinowych”.
- prof. dr A. K l e c z k o w s k i: „Spostrzeżenia nad niektórymi zjawiskami hydrodynamicznymi w szczelinowo-krasowych utworach triasu i jury okolic Krakowa”.
- dr J. L i s z k o w s k i: „Graficzno-analityczne metody oceny stopnia i charakteru łączności hydraulicznej pomiędzy szczelinowymi wodami podziemnymi a ciekami powierzchniowymi”.
- doc. dr hab. A. R ó ż k o w s k i: „Warunki krążenia wód w szczelinowo-krasowych utworach wapienia muszlowego obszaru śląsko-krakowskiego”.

W drugim dniu seminarium odbyła się wycieczka naukowa poświęcona wodom szczelinowym regionu lubelskiego. Wycieczkę prowadził doc. dr J. M a l i n o w s k i. (Seminarium naukowe w Zamościu zostało zorganizowane wspólnie z Instytutem Geologicznym.)

4. 9 IX 1973 — Sesja naukowa w ramach 45 Zjazdu Naukowego PTG w Augustowie z referatami:

- mgr C. Nowakowski: „Warunki hydrogeologiczne występowania źródeł w wytopisku Potoki”.
- mgr M. Żwan: „Warunki hydrogeologiczne utworów czwartorzędowych i ocena odpływu podziemnego w okolicach jeziora Pierty”.
- mgr D. Stankiewicz: „Ocena możliwości ujęć wód podziemnych dla celów pitnych w rejonie jeziora Krzywe”.
- dr Z. Płochniowski: „Perspektywy wykorzystania wód mineralnych na obszarze województwa białostockiego”.
- mgr S. Turek: „Warunki hydrogeologiczne obszaru występowania rud żelaza w rejonie Krzemianki”.

Sekcja Sedymentologiczna

1. 1—3 VI 1973 — Terenowa konferencja naukowa w Niechorzu poświęcona zagadnieniom sedymentacji osadów plażowych z referatami:

- dr K. Kopczyńska-Lamparska: „Sedymentacja i stratygrafia glin zwałowych pomiędzy Niechorzem i Trzęsaczem”.
- dr S. Rudowski: „Sedymentacja osadów plażowych”.
- dr K. Kopczyńska-Lamparska, dr Z. Lamparski: „Sedymentacja i geneza form deglacjacji arealnej w rejonie Karnic, Gostynic i Watolewic”.

Sekcja Stratygraficzna

1. 25 I 1973 — Sympozjum naukowe poświęcone pograniczu jury i kredy w Polsce z referatami:

- dr J. Lefeld: „Nowe dane o tytonie Tatr”.
- prof. dr K. Birkenmajer: „Stratygrafia górnej jury i dolnej kredy pienińskiego pasa skałkowego na podstawie mikroorganizmów”.
- prof. dr M. Książkiewicz: „Uwagi o faunie tytońskiej z Woźnik”
- doc. dr hab. W. Nowak: „Znaczenie studium biometrycznego nad *Parastomosphaera malmica* dla uprecyzjowania korelacji biostratygraficznej utworów dolnotytońskich”.
- doc. dr hab. W. Nowak: „Dotychczasowy stan badań mikrofacjalnych utworów górnójurajskich i neokomskich w Karpatach”.
- doc. dr hab. J. Kutek: „Tytońsko-wołżańska fauna amonitowa z Tomaszowa Mazowieckiego”. (Materiały opracowane wspólnie z doc. dr Arnoldem Zeissem z Uniw. Erlangen, RFN.)
- mgr C. Kulicki, dr H. Szaniawski: „Haczyki głowonogów z wołgu Polski”.
- doc. dr hab. J. Kutek: „Uwagi o biostratygrafii najwyższego kimerydu i wołgu Polski”.

- mgr J. M a m c z a r: „Granica jury i kredy na Niziu Polskim na podstawie analizy sporowo-pyłkowej”.
- dr T. N i e m c z y c k a: „Granica jury i kredy na obszarze południowo-wschodniej Polski”.
- dr Z. D ą b r o w s k a: „Rozwój basenu kimerydzkiego w Polsce (bez Karpat)”.
- dr J. D e m b o w s k a, dr S. M a r e k: „Rozwój basenu sedymentacyjnego na Niziu Polskim na przełomie jury i kredy”.
- doc. dr hab. J. K u t e k: „Uwagi o paleogeografii Polski na przełomie jury i kredy”.

WYCIECZKI NAUKOWE

1. 30 IX — 4 X 1973 — Wycieczka geologiczna w Góry Harzu NRD zorganizowana przez Oddział Górnośląski wspólnie z Radą Zakładową Instytutu Geologicznego w Sosnowcu. Ze strony Oddziału Górnośląskiego PTG odpowiedzialnym za wycieczkę była mgr inż. Alina S i e w n i a k - W i t r u k. Przewodnikiem w Górach Harzu był geolog z Centralnego Geologicznego Instytutu z Berlina dr H. L u t z e n s.

2. 18 IX 1973 — Wycieczka o charakterze naukowo-szkoleniowym Oddziału Świętokrzyskiego zorganizowana wspólnie z Przedsiębiorstwem Geologicznym w Kielcach w rejon Łagowa i Golejowa, z referatem pt.: „Zjawiska krasowe i sufozja w okolicach Łagowa i Golejowa”. Wycieczkę prowadził dr Andrzej W a l c z o w s k i.

3. 23 X 1973 — Wycieczka naukowa zorganizowana przez Oddział Świętokrzyski w rejon Krzeszowic. Celem wycieczki było zapoznanie uczestników z budową geologiczną rowu krzeszowickiego, a w szczególności z wulkanitami Niedźwiedziej Góry i Miękini oraz tufami trachitowymi rejonu Krzeszowic. Ponadto uczestnicy wycieczki poznali martwicę karniowicką, zlepieniec myślachowicki rejonu Krzeszowic i strefy uskoko- we w rejonie Filipowic, Hałd Filipowickich i potoka Filipówka. Wycieczkę prowadził doc. dr Henryk J u r k i e w i c z.

4. 21—24 V 1973 — Wycieczka geologiczna w rejon Turyngii NRD, zorganizowana przez Dyрекcję Przedsiębiorstwa Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze wspólnie z Zarządem Koła Ziemi Lubuskiej PTG w Zielonej Górze. Celem wycieczki było zapoznanie się z utworami rafowymi cechsztynu obrzeżenia Niecki Turyńskiej. Ponadto obserwowano odsłonięcia kulmu w tym rejonie i utwory triasu. Zapoznano się również z budową geologiczną Szwajcarii Saksońskiej. W rejonie Hohstein obserwowano nasunięcie Łużyckie. Uczestnicy zwiedzili Muzeum Mineralogiczne we Freibergu, groty w starych wyrobiskach górniczych w Saalfeld oraz skamieniałe pnie araukarii i waldheimii w tufach porfirowych czerwonego spągowca w rejonie Karl Marxstadt. Kierownictwo naukowe wy-

cieczki sprawował prof. dr Heinz Militzer z Akademii Górniczej we Freibergu. Przewodnikami naukowymi wycieczki byli: dr B. Preuss, dr H. Jordan i dipl. geol. J. Czolbe z Akademii Górniczej we Freibergu oraz dr J. Niśkiewicz z Uniwersytetu Wrocławskiego. Przygotowanie, opracowanie programu i przewodnictwo organizacyjne wycieczki sprawowali: mgr inż. Jan Rażny, mgr Stanisław Krzyżanowski i mgr Teofil Dzioba.

5. 24 VI 1973 — Wycieczka naukowa zorganizowana przez Koło Ziemi Lubuskiej w rejon Złotoryi. Celem wycieczki było zapoznanie się z budową geologiczną synkliny Leszczyny ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień litofacjalnych cechsztynu i czerwonego spągowca. W starych kamieniołomach porfirów i melafirów w dolinie Kaczawy, uczestnicy wycieczki mieli okazję uzupełnić swoje zbiory mineralogiczne okazami agatów i ametystów. Przewodnikiem naukowym wycieczki był: mgr Józef Żurawik.

6. 11—12 IX 1973 — Wycieczka geologiczna na wiercenia geologiczne za ropą naftową w rejon Kamienia Pomorskiego zorganizowana przez Dyрекcję Przedsiębiorstwa Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze wspólnie z Zarządem Koła Ziemi Lubuskiej. Budowę geologiczną rejonu objął mgr inż. S. Nawrocki, geolog Ośrodka Wierceń w Kamieniu Pomorskim.

7. 17—18 XI 1973 — Wycieczka geologiczna w rejon masywu Śnieżnika i do Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie, zorganizowana przez Zarząd Koła Ziemi Lubuskiej wspólnie z Radą Zakładową Przedsiębiorstwa Poszukiwań Naftowych w Zielonej Górze. Celem wycieczki było zapoznanie się z najnowszymi poglądami na rozwój geologiczny masywu Łądka-Śnieżnika. Ponadto uczestnicy wycieczki zwiedzili Jaskinię Niedźwiedzią i zapoznali się z dotychczasowymi wynikami badań (jaskini w Kletnie) dotyczących odkryć paleozoologicznych. Przewodnikiem naukowym wycieczki był mgr Andrzej Żelaźniewicz z Zakładu Starych Struktur PAN we Wrocławiu. Przewodnikami po jaskini byli: dr Ryszard Paluch i dr Antoni Ogorzałek z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Zestawiła: Róża Limecka